

[Hans Hansen (Rørby).]

saa stærkt jeg kan — i en vanskelig international Situation, hvor det maaske igen, som det har været før, kan betyde Liv og Død for os som Nation, om vi er i Stand til at vise hele Verden et venligt Ansigt og et venligt Sindelag. Det bedste, vi kan gøre i en saadan vanskelig Situation, mener jeg er at afvikle alle de Baand, der binder vor Handel og hemmer vort Samkvem med Udlandet, alle disse Baand, som skaber Spændingen, og i Stedet for aabne for et redeligt Samkvem udadtil og vise Verden, at vi virkelig har en ærlig Fredsvilje. Det tror jeg er den eneste Indsats, Danmark kan gøre i den Situation, hvori Landet i Øjeblikket staar. Al den Tale om, at Valutacentralen har skabt det ene og det andet, er jo kun Camouflage, noget, som intet har med Virkeligheden og Sandheden at gøre.

Aksel Larsen: Det er jo noget vanskeligt at behandle Valutaloven isoleret, uden at se den i Sammenhæng med Regeringens hele Krisepolitik — den udgør jo en Slags Hjørnestein i Krisepolitikken —, og jeg bliver derfor nødt til i Forbindelse med en Omtale af det foreliggende Lovforslag at komme med et Par Bemærkninger om det, jeg kunde kalde dets sideløbende Mangler. Jeg vil ikke give mig til at diskutere de mange dels i Offentligheden, uden for Tinget, og dels her i Tinget fremsatte Klager: om Mangler ved de forskellige Lister, om forkert Administration og mulige Fejltagelser, om Bureaukrati, og hvad man ellers taler om, da jeg ikke finder, at dette kan være afgørende for Bedømmelsen af selve Valutacentralprincippet. Det, jeg vil hæfte mig ved, er, at man her til Dels som Forsvar mod Restriktioner fra andre Lande gennemfører en delvis statsreguleret og statskontrolleret Import, og at man anvender dette ogsaa for at dirigere Handelen ganske bestemte Steder hen og til Dels ogsaa for at beskytte hjemlige Produktionsgrene og hjemlig Industri mod ubillig Konkurrence og Dumping fra Udlandets Side. Og jeg vil ikke bestride, at saadanne Foranstaltninger i vor Tid kan være berettigede, at det, som Landet nu ligger, ikke lader sig gøre at springe ud i det tomme Rum ved ganske simpelt at ophæve Valutacentralen og alt, hvad der til hører.

Men der er en Skævhed i hele denne Maade at kriselovgive paa, fordi man paa-viselig ved Hjælp af Valutalovgivningen aabner Rum for alle Haande Vilkaarlighed, og fordi man uimodsigelig begunstiger store Dele af saavel Handelen som Industrien ved at skabe ligefrem Monopoler. Man behøver ikke at diskutere vidt og bredt, hvorvidt det er rigtigt, det dokumenteres alene af f. Eks. Aktieselskabsregnskaber eller af Skattestatistik eller af Børskurserne her i Landet. Børskurserne opviser alene fra 1932 til 1935 en gennemsnitlig Stigning paa 100 pCt. Jeg vil ikke paastaa, at hele denne Stigning skyldes Valutacentralen, naturligvis ikke. Men jeg paastaar, at Valutacentralen har i meget høj Grad været medvirkende til den.

Valutacentralen har nemlig ikke været den eneste Form for Restriktioner og Ordninger; men den har i hvert Fald manglet ganske bestemte Former, den burde være ledsaget af. Man har ledsaget denne Valutalovgivning med andre Indgreb paa Erhvervslivets Omraade, ikke mindst Indgreb over for Fagforeningerne, saaledes at Staten gennem Rigsdag og Regering har tiltaget sig Ret til praktisk talt hvert Aar at gribe ind i Fagbevægelsens Ret til at varetage sine Medlemmers Interesser, man har fra Statens Side hvert eneste Aar i større eller mindre Grad lagt Loft over Arbejdernes Lønninger. Jeg er ganske enig med de Forbundsledere, med Arbejdsmandsforbundets Formand, Hr. Axel Olsen, og Hr. Chr. Jensen i Spidsen, som siger, at hvis man vil gøre den Slags, hvis man vil lade Staten fastlægge Lønningernes Højde og begrænse denne, saa maa man ogsaa lade Staten gribe ind over for alle Arbejdernes Udgifter, ellers er en saadan Lovgivning urimelig.

Jeg konstaterer saa, at det har man ikke gjort, at man har ikke hidtil kendt til en Priskontrol i Danmark, som havde nogen som helst praktisk Betydning for Befolkningen, og det er det, jeg kalder den væsentligste Skævhed ved den Lovgivning, vi behandler her. Vi har i de sidste Par Valutalove haft Bestemmelser, som i stor Almindelighed gav Ministeren en vis Beføjelse til at gribe ind, hvis der forelaa dokumenterede Klager, men jeg beklager ikke at have set dokumenteret,